PP77

Βακτηριαιμία από Stenotrophomonas maltophilia σε ασθενή με επιπλεγμένη ουρολοίμωξη και μόνιμο ουροκαθετήρα. Αναφορά σπάνιου περιστατικού.

Ελένη Αναστασία Νικολαράκη[1], Γεωργία Αποστολάκη[2], Σταύρος Μυλωνάς[1], Αλέξανδρος Λουκά[1], Γεώργιος Λουκά[1], Νικόλαος Καμπάς[1], Σταύρος Μαχμουτάκης[1], Κωνσταντίνος Κοροβέσης[1]

1. Γ.Ν. Κορίνθου
2. Medical University of Plovdiv

Εισαγωγή:

Η Stenotrophomonas maltophilia αποτελεί πολυανθεκτικό Gram-αρνητικό αερόβιο παθογόνο βακτήριο, κυρίως συνδεόμενο με νοσοκομειακές λοιμώξεις σε ασθενείς με σημαντική συννοσηρότητα. Η βακτηριαιμία είναι σπάνια και απαιτεί έγκαιρη ταυτοποίηση και εξατομικευμένη αντιμικροβιακή θεραπεία.

Παρουσίαση περιστατικού:

Γυναίκα 63 ετών με προχωρημένη νόσο Parkinson, μόνιμο ουροκαθετήρα, ανεπάρκεια μιτροειδούς και παροξυσμική κολπική μαρμαρυγή υπό αντιπηκτική αγωγή προσήλθε με πυρετό έως 39°C, ρίγος, ουρηθρικό καύσο, έντονη καταβολή και υπόταση (90/57 mmHg).

Εργαστηριακά: WBC 15,2×10⁹/L, CRP 242 mg/L και πυουρία >200 λευκοκύτταρα/οπτικό πεδίο. Η CT ανέδειξε ήπια διάταση του δεξιού πυελοκαλυκικού συστήματος, καθώς και φυσαλίδες αέρα και λιθιασικά στοιχεία στην ουροδόχο κύστη. Οι καλλιέργειες ούρων ανέδειξαν Escherichia coli και Proteus mirabilis, ενώ οι αιμοκαλλιέργειες απομόνωσαν Stenotrophomonas maltophilia ανθεκτική στην τριμεθοπρίμη/σουλφαμεθοξαζόλη, η οποία ιστορικά αποτελεί βασικό θεραπευτικό παράγοντα.

Η εμπειρική αντιμικροβιακή αγωγή τροποποιήθηκε βάσει αντιβιογράμματος. Χορηγήθηκε συνδυαστική θεραπεία με aztreonam (2gr κάθε 8 ώρες) και ceftazidime/avibactam (2/0,5 κάθε 8 ώρες) για 12 ημέρες. Παράλληλα πραγματοποιήθηκαν τοποθέτηση δεξιού pigtail και αντικατάσταση του ουροκαθετήρα. Κατά τη νοσηλεία εμφανίστηκε καντιναιμία από Candida tropicalis, η οποία αντιμετωπίστηκε επιτυχώς με συστηματική αντιμυκητιασική θεραπεία.

Ακολούθησε σταδιακή κλινική και εργαστηριακή βελτίωση.

Συμπεράσματα:

Η βακτηριαιμία από Stenotrophomonas maltophilia σε ασθενείς με επιπλεγμένη ουρολοίμωξη και μόνιμο ουροκαθετήρα αποτελεί σπάνια αλλά σοβαρή λοίμωξη. Η λήψη αιμοκαλλιεργειών, η έγκαιρη ταυτοποίηση του παθογόνου, η αναγνώριση πιθανής αντοχής στην τριμεθοπρίμη/σουλφαμεθοξαζόλη και η προσαρμογή της αγωγής βάσει ευαισθησίας είναι καθοριστικές για την αντιμετώπιση. Το περιστατικό υπογραμμίζει τη σημασία της διεπιστημονικής συνεργασίας μεταξύ ουρολόγου, μικροβιολόγου, παθολόγου-λοιμωξιολόγου, σε ασθενείς με συννοσηρότητα και επιπλεγμένη λοίμωξη του ουροποιητικού.

Αντιμικροβιακή επιλογή	Θέση στη θεραπεία	Σχόλια
Cefiderocol	Προτιμώμενη θεραπεία για επιπλεγμένη λοίμωξη	IDSA 2026: προτιμώμενο ως μονοθεραπεία. Πολύ υψηλή in vitro δραστικότητα, αλλά τα κλινικά δεδομένα παραμένουν περιορισμένα.
Aztreonam–avibactam	Εναλλακτική επιλογή	Κατά προτίμηση με δεύτερο δραστικό παράγοντα. Το avibactam προστατεύει το aztreonam από την L2 β-lactamase.
Minocycline	Εναλλακτικός δραστικός παράγοντας	Χαμηλά ποσοστά αντοχής διεθνώς· προτιμάται έναντι tigecycline όταν επιλέγεται τετρακυκλίνη.
TMP/SMX	Εναλλακτική θεραπεία βάσει ευαισθησίας	Ιστορικά αποτελούσε βασικό θεραπευτικό παράγοντα. Η IDSA 2026 το τοποθετεί ως συστατικό συνδυαστικής θεραπείας για επιπλεγμένη λοίμωξη.
Levofloxacin	Εναλλακτική θεραπεία βάσει αντιβιογράμματος	Κλινικές μελέτες υποστηρίζουν αποτελεσματικότητα, αλλά υπάρχει μεγαλύτερη πιθανότητα αντοχής και ανάπτυξης αντοχής κατά τη θεραπεία.
Ceftazidime	Δεν συνιστάται	Οι ενδογενείς L1/L2 β-lactamases καθιστούν τη δραστικότητά της αναξιόπιστη· τα CLSI breakpoints έχουν καταργηθεί.

Πίνακας 1. *Προτεινόμενο φαρμακευτικό σχήμα σύμφωνα με* ***IDSA 2026***

Βιβλιογραφία:

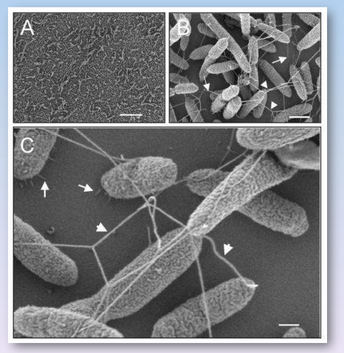
Infectious Diseases Society of America. (2026). *IDSA guidance on the treatment of antimicrobial-resistant Gram-negative infections*.
Tamma, P. D., et al. (2024). Infectious Diseases Society of America 2024 guidance on the treatment of antimicrobial-resistant Gram-negative infections. *Clinical Infectious Diseases*.
Maraolo, A. E., Licciardi, F., Gentile, I., Saracino, A., Belati, A., & Bavaro, D. F. (2023). *Stenotrophomonas maltophilia* infections: A systematic review and meta-analysis of comparative efficacy of available treatments, with critical assessment of novel therapeutic options. *Antibiotics, 12*(5), 910.
Dadashi, M., et al. (2023). Global prevalence and distribution of antibiotic resistance among clinical isolates of *Stenotrophomonas maltophilia*: A systematic review and meta-analysis. *Journal of Global Antimicrobial Resistance, 34*, 253–267.

Εικόνα 1. *Αποικίες Stenotrophomonas maltophilia σε αιματούχο άγαρ μετά από επώαση για 48 ώρες στους 37°C.*

Εικόνα 2. *Φωτομικρογραφία μετά από χρώση Gram, στην οποία απεικονίζονται Gram-αρνητικά βακτήρια Stenotrophomonas maltophilia.*

Εικόνα 3. *Ηλεκτρονική μικρογραφία σάρωσης (SEM) της Stenotrophomonas maltophilia, στην οποία απεικονίζεται η χαρακτηριστική ραβδόμορφη μορφολογία του βακτηρίου.*